

MEĐUNARODNI STANDARD UPRAVLJANJA KVALITETOM 2

PREGLEDI KVALITETE ANGAŽMANA

(Stupa na snagu za revizije i uvide u financijske izvještaje za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2022. ili nakon tog datuma, a stupa na snagu za druge angažmane za izražavanje uvjerenja i povezane usluge koje počinju 15. prosinca 2022. ili nakon tog datuma)

SADRŽAJ

	Točka
Uvod	
Područje koje uređuje ovaj MSUK	1–4
Sustav upravljanja kvalitetom u društvu i uloga pregleda kvalitete angažmana	5–9
Nadležnost ovog MSUK-a	10
Datum stupanja na snagu	11
Cilj	12
Definicije	13
Zahtjevi	
Primjena i ispunjavanje relevantnih zahtjeva.....	14–16
Imenovanje i prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana.....	17–23
Obavljanje pregleda kvalitete angažmana.....	24–27
Dokumentacija	28–30
Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima	
Imenovanje i prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana.....	A1–A24
Obavljanje pregleda kvalitete angažmana.....	A25–A49
Dokumentacija	A50–A53

Međunarodni standard upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, *Pregledi kvalitete angažmana*, treba čitati zajedno s MSUK-om 1, *Upravljanjem kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge*.

Uvod

Područje koje uređuje ovaj MSUK

1. Ovaj Međunarodni standard upravljanja kvalitetom (MSUK) uređuje:
  - (a) imenovanje i prihvatljivost pregledatelja kvalitete angažmana;
  - (b) odgovornosti pregledatelja kvalitete angažmana koje se odnose na obavljanje i dokumentaciju pregleda kvalitete angažmana.
2. Ovaj MSUK primjenjuje se na sve angažmane za koje je potrebno obaviti pregled kvalitete angažmana u skladu s MSUK-om 1.¹ Ovaj MSUK temelji se na pretpostavci da društvo podliježe MSUK-u 1 ili nacionalnim zahtjevima koji su barem jednako toliko zahtjevni. Ovaj MSUK treba čitati zajedno s relevantnim etičkim zahtjevima.
3. Pregled kvalitete angažmana koji se obavlja u skladu s ovim MSUK-om određena je reakcija koju je društvo oblikovalo i implementiralo u skladu s MSUK-om 1.² Pregled kvalitete angažmana na razini angažmana obavlja pregledatelj kvalitete angažmana u ime društva.

Prilagodljivost veličini

4. Vrsta, vremenski raspored i opseg postupaka pregledatelja kvalitete angažmana koji se zahtijevaju ovim MSUK-om razlikuju se ovisno o vrsti i okolnostima angažmana ili subjekta. Na primjer, postupci pregledatelja kvalitete angažmana vjerojatno bi bili manje opsežni za angažmane koji uključuju manji broj značajnih prosudbi koje je donio angažirani tim.

Sustav upravljanja kvalitetom u društvu i uloga pregledavanja kvalitete angažmana

5. MSUK 1 utvrđuje odgovornosti društva za svoj sustav upravljanja kvalitetom i zahtijeva od društva oblikovanje i implementaciju reakcija kako bi se razriješili rizici kvalitete na način koji se temelji na razlozima za procjenu rizika kvalitete i reagira na te razloge.³ Navedene reakcije u MSUK-u 1 uključuju uspostavljanje politika ili postupaka koji se odnose na preglede kvalitete angažmana u skladu s ovim MSUK-om.
6. Društvo je odgovorno za oblikovanje, implementaciju i funkcioniranje sustava upravljanja kvalitetom. U skladu s MSUK-om 1, cilj društva je oblikovati, implementirati i održavati funkciju sustava upravljanja kvalitetom za revizije

---

¹ Međunarodni standard upravljanja kvalitetom (MSUK) 1 (prethodno Međunarodni standard kontrole kvalitete 1), *Upravljanje kvalitetom za društva koje obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge* točka 34(f).

² MSUK 1, točka 34(f).

³ MSUK 1, točka 26.

ili uvide u financijske izvještaje, ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge koje društvo obavlja, a što društvu pruža razumno uvjerenje da:

- (a) društvo i njegovo osoblje ispunjavaju svoje odgovornosti u skladu s profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima te obavljaju angažmane u skladu s takvim standardima i zahtjevima;
- (b) su izvješća o angažmanu koja izdaje društvo ili angažirani partneri primjerena u danim okolnostima.⁴

7. Kao što je objašnjeno u MSUK-u 1,⁵ javnom interesu se služi dosljednim obavljanjem kvalitetnih angažmana. Kvalitetni angažmani ostvaruju se planiranjem i obavljanjem angažmana te izvješćivanjem o njima u skladu sa profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima. Postizanje ciljeva tih standarda i ispunjavanje zahtjeva mjerodavnih zakona ili regulative uključuje korištenje profesionalne prosudbe i, ako je primjenjivo na vrstu angažmana, profesionalnog skepticizma.
8. Pregled kvalitete angažmana objektivna je ocjena značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na osnovi tih prosudbi. Ocjena značajnih prosudbi pregledavatelja kvalitete angažmana obavlja se u kontekstu profesionalnih standarda i primjenjivih zakonskih i regulativnih zahtjeva. Međutim, pregled kvalitete angažmana nije namijenjen ocjenjivanju je li cijeli angažman u skladu s profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima ili politikama ili postupcima društva.
9. Pregledavatelj kvalitete angažmana nije član angažiranog tima. Obavljanjem pregleda kvalitete angažmana ne mijenjaju se odgovornosti partnera angažmana za upravljanje angažmanom i postizanje kvalitete angažmana te usmjeravanje i nadziranje članova angažiranog tima kao i provjeravanje njihova rada. Pregledavatelj kvalitete angažmana nije dužan pribaviti dokaze kojima bi potkrijepio mišljenje ili zaključak o angažmanu, ali angažirani tim može pribaviti dodatne dokaze u odgovoru na pitanja iznesena tijekom pregledavanja kvalitete angažmana.

Nadležnost ovog MSUK-a

10. Ovaj MSUK sadrži cilj društva u primjeni ovog MSUK-a i zahtjeve koji su oblikovani kako bi se društvu i pregledavatelju kvalitete angažmana omogućilo ostvariti navedeni cilj. Povrh toga, ovaj MSUK sadrži povezane smjernice u obliku materijala za primjenu i drugih materijala s objašnjenjima te uvodni materijal koji daje kontekst relevantan za pravilno razumijevanje ovog MSUK-a i definicije pojmova. MSUK 1⁶ objašnjava pojmove cilj, zahtjeve, materijal za

---

⁴ MSUK 1, točka 14.

⁵ MSUK 1, točka 15.

⁶ MSUK 1, točke 12 i A6 – A9.

primjenu i druge materijale s objašnjenjima, uvodni materijal i definicije.

Datum stupanja na snagu

11. Ovaj MSUK stupa na snagu za:
  - (a) revizije i uvide u financijske izvještaje za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2022. ili nakon tog datuma;
  - (b) ostale angažmane za izražavanje uvjerenja i povezane usluge koji počinju 15. prosinca 2022. ili kasnije.

Cilj

12. Cilj društva je imenovanjem prihvatljivog pregledavatelja kvalitete angažmana obaviti objektivno ocjenjivanje značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na temelju tih prosudbi.

Definicije

13. Za potrebe ovog MSUK-a, sljedeći pojmovi imaju značenja navedena u nastavku:
  - (a) Pregled kvalitete angažmana (*Engagement quality review*) – objektivno ocjenjivanje značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na temelju njih, koje je obavio pregledavatelj kvalitete angažmana i koje je dovršeno na datum ili prije datuma izvješća o angažmanu.
  - (b) Pregledavatelj kvalitete angažmana (*Engagement quality reviewer*)-partner, drugi pojedinac u društvu ili vanjski pojedinac, kojeg je društvo imenovalo za obavljanje pregleda kvalitete angažmana.
  - (c) Relevantni etički zahtjevi (*Relevant ethical requirements*) – načela profesionalne etike i etički zahtjevi koji se primjenjuju na profesionalnog računovođu pri obavljanju pregleda kvalitete angažmana. Relevantni etički zahtjevi obično obuhvaćaju odredbe *Međunarodnog etičkog kodeksa za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti)* (IESBA Kodeks) koji je izdao Odbor za Međunarodne etičke standarde za računovođe, a koji se odnose na revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge, zajedno s nacionalnim zahtjevima koji su restriktivniji. (Vidjeti točke: A12–A15)

Zahtjevi

Primjena i ispunjavanje relevantnih zahtjeva

14. Društvo i pregledavatelj kvalitete angažmana moraju razumjeti ovaj MSUK, uključujući materijal za primjenu i druge materijale s obrazloženjima, kako bi razumjeli cilj ovog MSUK-a i pravilno primijenili zahtjeve koji su za njih relevantni.

15. Društvo ili pregledavatelj kvalitete angažmana, ovisno o tome što je primjenjivo, moraju ispunjavati svaki zahtjev ovog MSUK-a, osim ako zahtjev nije relevantan u okolnostima angažmana.
16. Očekuje se da će pravilna primjena zahtjeva pružiti dostatnu osnovu za postizanje cilja ovog standarda. Međutim, ako društvo ili pregledavatelj kvalitete angažmana utvrdi da primjena relevantnih zahtjeva ne pruža dovoljnu osnovu za postizanje cilja ovog standarda, društvo ili pregledavatelj kvalitete angažmana, ovisno što je primjenjivo, moraju poduzeti daljnje mjere za postizanje cilja.

Imenovanje i prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana

17. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke koji zahtijevaju dodjelu odgovornosti za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana pojedincu s kompetencijama, sposobnostima i odgovarajućim ovlastima unutar društva za ispunjavanje odgovornosti. Te politike ili postupci moraju zahtijevati od takvog(ih) poedin(a)ca da imenuje/imenuju pregledavatelja kvalitete angažmana. (Vidjeti točke: A1–A3)
18. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke kojima se utvrđuju kriteriji prihvatljivosti za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana. Te politike ili postupci moraju zahtijevati da pregledavatelj kvalitete angažmana ne bude član angažiranog tima i: (Vidjeti točku: A4)
  - (a) ima kompetencije i sposobnosti, uključujući dovoljno vremena, i odgovarajuće ovlasti za obavljanje pregleda kvalitete angažmana; (vidjeti točke: A5–A11)
  - (b) ispunjava relevantne etičke zahtjeve, uključivo one u vezi s prijetnjama objektivnosti i neovisnosti pregledavatelja kvalitete angažmana; i (vidjeti točke: A12–A15)
  - (c) u skladu je s odredbama zakona i regulative, ako postoje, koje su relevantne za prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana. (Vidjeti točku: A16)
19. Politike ili postupci društva uspostavljeni u skladu s točkom 18(b) također moraju uređivati prijetnje objektivnosti koje je stvorio pojedinac koji je imenovan za pregledavatelja kvalitete angažmana nakon što je prethodno bio angažirani partner. U takvim politikama ili postupcima mora se navesti razdoblje mirovanja od dvije godine ili dulje razdoblje ako to zahtijevaju relevantni etički zahtjevi prije nego što angažirani partner može preuzeti ulogu pregledavatelja kvalitete angažmana. (Vidjeti točke: A17–A18)
20. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke kojima se utvrđuju kriteriji prihvatljivosti pojedinaca koji pomažu pregledavatelju kvalitete angažmana. Te politike ili postupci moraju zahtijevati da takvi pojedinci ne budu članovi angažiranog tima i:
  - (a) imaju kompetencije i sposobnosti, uključujući dovoljno vremena, za

obavljanje dužnosti koje su im dodijeljene; i (vidjeti točku: A19)

- (b) pridržavaju se relevantnih etičkih zahtjeva, među ostalim u vezi s prijetnjama njihovoj objektivnosti i neovisnosti te, ako je primjenjivo, odredbi zakona i regulative. (Vidjeti točke: A20–A21)

21. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke koji:

- (a) zahtijevaju od pregledavatelja kvalitete angažmana da preuzme ukupnu odgovornost za obavljanje pregleda kvalitete angažmana; i
- (b) rješavaju pitanje odgovornosti pregledavatelja kvalitete angažmana za utvrđivanje vrste, vremenskog rasporeda i opsega usmjeravanja i nadziranja pojedinaca koji pomažu u pregledu, te za pregledavanje njihovog rada. (Vidjeti točku: A22)

Umanjenje prihvatljivosti pregledavatelja kvalitete angažmana za obavljanje pregleda kvalitete angažmana

22. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke kojima se rješavaju okolnosti u kojima je prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana za obavljanje pregleda kvalitete angažmana umanjena i odgovarajuće mjere koje društvo mora poduzeti, uključujući postupak utvrđivanja i imenovanja zamjene u takvim okolnostima. (Vidjeti točku: A23)

23. Kad pregledavatelj kvalitete angažmana postane svjestan okolnosti koje umanjuju prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana, pregledavatelj kvalitete angažmana mora obavijestiti odgovarajuće pojedince u društvu i: (Vidjeti točku: A24)

- (a) odbiti imenovanje za obavljanje pregleda kvalitete angažmana ako pregled kvalitete angažmana nije započeo;
- (b) prekinuti pregled kvalitete angažmana ako je započeo pregled kvalitete angažmana.

Obavljanje pregleda kvalitete angažmana

24. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke u vezi s obavljanjem pregleda kvalitete angažmana koji se odnose na:

- (a) odgovornosti pregledavatelja kvalitete angažmana za obavljanje postupaka u skladu s točkama 25 – 26 u odgovarajućim vremenskim razdobljima tijekom angažmana kako bi se pružila odgovarajuća osnova za objektivnu ocjenu značajnih prosudbi koje je donio angažirani tim i zaključaka donesenih na temelju njih;
- (b) odgovornosti angažiranog partnera u vezi s pregledom kvalitete angažmana, uključujući i to da angažirani partner ne smije datirati izvješće o angažmanu dok od pregledavatelja kvalitete angažmana ne primi obavijest u skladu s točkom 27 da je pregled kvalitete angažmana dovršen; i (vidjeti točke: A25–A26)

- (c) okolnosti u kojima vrsta i opseg rasprava angažiranog tima s pregledavateljem kvalitete angažmana o značajnoj prosudbi dovode do prijetnje objektivnosti pregledavatelja kvalitete angažmana i odgovarajućih mjera koje se moraju poduzeti u tim okolnostima. (Vidjeti točku: A27)

25. U obavljanju pregleda kvalitete angažmana, pregledavatelj kvalitete angažmana mora: (vidjeti točke: A28–A33)

- (a) pročitati i steći razumijevanje informacija koje su komunicirane od strane: (vidjeti točku: A34)
  - (i) angažiranog tima u pogledu vrste i okolnosti angažmana i subjekta;
  - (ii) društva u vezi s procesom monitoringa i otklanjanja nedostataka u društvu, osobito o utvrđenim nedostacima koji se mogu odnositi na područja koja uključuju značajne prosudbe angažiranog tima ili mogu utjecati na ta područja;
- (b) raspraviti s angažiranim partnerom i, ako je primjenjivo, drugim članovima angažiranog tima, o značajnim pitanjima i značajnim prosudbama donesenima u planiranju, obavljanju i izvješćivanju o angažmanu; (vidjeti točke: A35–A38)
- (c) na temelju informacija dobivenih u (a) i (b) pregledati odabranu dokumentaciju o angažmanu koja se odnosi na značajne prosudbe angažiranog tima i ocijeniti: (vidjeti točke: A39–A43)
  - (i) osnovu za donošenje tih značajnih prosudbi, uključujući, ako je primjenjivo na vrstu angažmana, korištenje profesionalnog skepticizma od strane angažiranog tima;
  - (ii) podržava li dokumentacija angažmana donesene zaključke;
  - (iii) jesu li doneseni zaključci primjereni;
- (d) za revizije financijskih izvještaja ocijeniti osnovu na kojoj je angažirani partner utvrdio da su ispunjeni relevantni etički zahtjevi koji se odnose na neovisnost; (vidjeti točku: A44)
- (e) ocijeniti je li obavljeno primjereno konzultiranje o složenim ili spornim pitanjima ili pitanjima koja uključuju razlike u mišljenjima i zaključke koji proizlaze iz tih konzultacija; (vidjeti točku: A45)
- (f) za revizije financijskih izvještaja ocijeniti osnovu na kojoj je angažirani partner utvrdio da je sudjelovanje angažiranog partnera bilo dovoljno i primjereno tijekom cijelog revizijskog angažmana tako da angažirani partner ima osnovu za utvrđivanje da su donesene značajne prosudbe i doneseni zaključci primjereni s obzirom na vrstu i okolnosti angažmana; (vidjeti točku: A46)
- (g) pregledati:

- (i) za revizije finansijskih izvještaja, finansijske izvještaje i pripadajuće revizorsko izvješće o njima, uključujući, ako je primjenjivo, opis ključnih revizijskih pitanja; (vidjeti točku: A47)
  - (ii) za angažmane za uvid, finansijske izvještaje ili finansijske informacije i pripadajuće izvješće o angažmanu; ili (vidjeti točku: A47)
  - (iii) za ostale angažmane za izražavanje uvjerenja i povezane usluge, izvješće o angažmanu i, ako je primjenjivo, informacije o predmetnom pitanju. (Vidjeti točku: A48).
26. Pregledavatelj kvalitete angažmana mora obavijestiti angažiranog partnera ako pregledavatelj kvalitete angažmana smatra da značajne prosudbe koje je donio tim za angažman ili zaključci doneseni u vezi s tim nisu primjereni. Ako se takva pitanja ne razriješe uz suglasnost pregledavatelja kvalitete angažmana, pregledavatelj kvalitete angažmana mora obavijestiti odgovarajućeg pojedinca/pojedince u društvu o tome da se pregled kvalitete angažmana ne može dovršiti. (Vidjeti točku: A49)

Završetak pregleda kvalitete angažmana

27. Pregledavatelj kvalitete angažmana mora utvrditi jesu li ispunjeni zahtjevi ovog MSUK-a u pogledu obavljanja pregleda kvalitete angažmana i je li pregled kvalitete angažmana u potpunosti dovršen. Ako je tako, pregledavatelj kvalitete angažmana mora obavijestiti angažiranog partnera da je pregled kvalitete angažmana dovršen.

Dokumentacija

28. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke kojima se od pregledavatelja kvalitete angažmana zahtijeva preuzimanje odgovornosti za dokumentaciju pregleda kvalitete angažmana. (Vidjeti točku: A50)
29. Društvo mora uspostaviti politike ili postupke koji zahtijevaju dokumentiranje pregleda kvalitete angažmana u skladu s točkom 30 te uvrštenje takve dokumentacije u dokumentaciju o angažmanu.
30. Pregledavatelj kvalitete angažmana mora utvrditi da je dokumentacija pregleda kvalitete angažmana dostatna kako bi omogućilaiskusnom praktičaru, koji prethodno nije bio povezan s angažmanom, razumjeti vrstu, vremenski raspored i opseg postupaka koje je obavio pregledavatelj kvalitete angažmana i, ako je primjenjivo, pojedinci koji su pomagali pregledavatelju te zaključke donesene u obavljanju pregleda. Pregledavatelj kvalitete angažmana također mora utvrditi da dokumentacija pregleda kvalitete angažmana uključuje: (vidjeti točku: A51–A53)
- (a) imena pregledavatelja kvalitete angažmana i pojedinaca koji su pomogli u pregledu kvalitete angažmana;
  - (b) identifikaciju pregledane dokumentacije o angažmanu;

- (c) osnovu za određivanje pregledavatelja kvalitete angažmana u skladu s točkom 27;
- (d) obavijesti potrebne u skladu s točkama 26 i 27;
- (e) datum završetka pregleda kvalitete angažmana.

***

Materijali za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

Imenovanje i prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana

Dodjela odgovornosti za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana (Vidjeti točku: 17)

- A1. Kompetencije i sposobnosti koje su relevantne za sposobnost pojedinca da ispuni odgovornost za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana mogu uključivati odgovarajuće znanje o:
  - odgovornosti pregledavatelja kvalitete angažmana;
  - kriterijima iz točaka 18 i 19 o prihvatljivosti pregledavatelja kvalitete angažmana; i
  - vrsti i okolnosti angažmana ili subjekta koji podliježe pregledu kvalitete angažmana, uključujući sastav angažiranog tima.
- A2. U politikama ili postupcima društva može se odrediti da pojedinac odgovoran za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana ne bude član angažiranog tima za koji treba provesti pregled kvalitete angažmana. Međutim, u određenim okolnostima (npr. u slučaju manjeg društva ili samostalnog praktičara) možda nije izvedivo da pojedinac koji nije član angažiranog tima imenuje pregledavatelja kvalitete angažmana.
- A3. Društvo može odrediti više od jednog pojedinca da budu odgovorni za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana. Na primjer, politike ili postupci društva mogu odrediti drugačiji postupak imenovanja pregledavatelja kvalitete angažmana za revizije subjekata uvrštenih na uređeno tržište nego za revizije neuvrštenih subjekata ili druge angažmane, pri čemu su za svaki proces odgovorni različiti pojedinci.

Prihvatljivost pregledavatelja kvalitete angažmana (Vidjeti točku: 18)

- A4. U nekim okolnostima, na primjer, u slučaju manjeg društva ili samostalnog praktičara, u društvu možda ne postoji partner ili drugi pojedinac koji je prihvatljiv za obavljanje pregleda kvalitete angažmana. U tim okolnostima društvo može ugovoriti ili dobiti usluge pojedinaca izvan društva za obavljanje pregleda kvalitete angažmana. Pojedinac izvan društva može biti partner ili zaposlenik društva mreže, strukture ili organizacije unutar mreže društva ili pružatelj usluga.

Kad se koristi takav pojedinac, primjenjuju se odredbe MSUK-a 1 koje se odnose na mrežne zahtjeve ili mrežne usluge ili pružatelje usluga.

Kriteriji prihvatljivosti za pregledavatelja kvalitete angažmana

Kompetencije i sposobnosti, uključujući raspolaganje dovoljnim vremenom (Vidjeti točku: 18(a))

A5. MSUK 1 opisuje karakteristike vezane uz kompetencije, uključujući integraciju i primjenu stručnih kompetencija, profesionalnih vještina i profesionalne etike, vrijednosti i stavova.⁷ Pitanja koja društvo može uzeti u obzir pri utvrđivanju da pojedinac ima potrebne kompetencije za obavljanje pregleda kvalitete angažmana uključuju, na primjer:

- razumijevanje profesionalnih standarda i primjenjivih zakonskih i regulativnih zahtjeva te politika ili postupaka društva relevantnih za angažman;
- poznavanje gospodarske grane subjekta;
- razumijevanje i iskustvo relevantno za angažmane slične vrste i složenosti; i
- razumijevanje odgovornosti pregledavatelja kvalitete angažmana u obavljanju i dokumentiranju pregleda kvalitete angažmana, koje se može postići ili poboljšati odgovarajućim osposobljavanjem u društvu.

A6. Stanja, događaji, okolnosti, mjere ili izostanak mjera koje društvo razmatra pri utvrđivanju da je pregled kvalitete angažmana prikladna reakcija za rješavanje jednog ili više rizika kvalitete⁸ mogu biti važan čimbenik u određivanju stručnosti i sposobnosti koje društvo zahtijeva za obavljanje pregleda kvalitete angažmana za taj angažman. Druga razmatranja koja društvo može uzeti u obzir pri utvrđivanju ima li pregledavatelj kvalitete angažmana kompetencije i sposobnosti, uključujući dovoljno vremena, koje su potrebne za ocjenu značajnih prosudbi angažiranog tima i zaključaka donesenih na osnovi njih uključuju, na primjer:

- vrstu subjekta;
- specijalizaciju i složenost gospodarske grane ili regulatornog okruženja u kojem subjekt posluje.
- mjeru u kojoj se angažman odnosi na pitanja koja zahtijevaju specijalizirano stručno znanje (npr. u pogledu informacijske tehnologije (IT) ili specijaliziranih područja računovodstva ili revizije) ili znanstveno i inženjersko stručno znanje, koje može biti potrebno za određene angažmane za izražavanje uvjerenja. Pogledati i točku A19.

---

⁷ MSUK 1, točka A88.

⁸ MSUK 1, točka A134.

- A7. Pri ocjenjivanju stručnosti i sposobnosti pojedinca koji se može imenovati pregledavateljem kvalitete angažmana, nalazi koji proizlaze iz monitoring aktivnosti društva (npr. nalazi nadzora nad angažmanom za koji je pojedinac bio član angažiranog tima ili pregledavatelj kvalitete angažmana) ili rezultati vanjskih nadzora također mogu biti relevantna razmatranja.
- A8. Nedostatak odgovarajuće kompetencije ili sposobnosti utječe na mogućnost pregledavatelja kvalitete angažmana da donese primjerenu profesionalnu prosudbu u obavljanju pregleda. Na primjer, pregledavatelj kvalitete angažmana koji nema relevantno iskustvo u gospodarskoj grani možda nema sposobnost ili samopouzdanje potrebno za ocjenjivanje i, ako je primjereno, dovođenje u pitanje značajnih prosudbi i korištenja profesionalnog skepticizma od strane angažiranog tima a vezano za složena računovodstvena ili revizijska pitanja koja su specifična za gospodarsku granu.

Odgovarajući autoritet (Vidjeti točku: 18(a))

- A9. Mjere na razini društva pomažu u uspostavljanju autoriteta pregledavatelja kvalitete angažmana. Na primjer, stvaranjem kulture poštovanja uloge pregledavatelja kvalitete angažmana, manje je vjerojatno da će pregledavatelj kvalitete angažmana iskusiti pritisak angažiranog partnera ili drugog osoblja da bi se time neprimjereno utjecalo na ishod pregleda kvalitete angažmana. U nekim slučajevima, autoritet pregledavatelja kvalitete angažmana može biti pojačan politikama ili postupcima društva za rješavanje razlika u mišljenjima, što može uključivati mjere koje pregledavatelj kvalitete angažmana može poduzeti kad dođe do neslaganja između pregledavatelja kvalitete angažmana i angažiranog tima.
- A10. Autoritet pregledavatelja kvalitete angažmana može se smanjiti kad:
- kultura unutar društva promiče poštivanje autoriteta samo osoblja na višoj razini hijerarhije unutar društva;
  - pregledavatelj kvalitete angažmana ima liniju izvještavanja prema angažiranom partneru, na primjer, kad angažirani partner ima vodeću poziciju u društvu ili je odgovoran za određivanje naknade pregledavatelja kvalitete angažmana.

Razmatranja javnog sektora

- A11. U javnom sektoru revizor (npr. glavni revizor ili drugi odgovarajuće kvalificirani pojedinac imenovan u ime glavnog revizora) može djelovati u ulozi koja odgovara ulozi angažiranog partnera s općom odgovornošću za revizije javnog sektora. U takvim okolnostima odabir pregledavatelja kvalitete angažmana može uključivati razmatranje potrebe za neovisnošću i sposobnosti pregledavatelja kvalitete angažmana za objektivno ocjenjivanje.

Relevantni etički zahtjevi (Vidjeti točke: 13(c), 18(b))

- A12. Relevantni etički zahtjevi koji se primjenjuju pri obavljanju pregleda kvalitete

angažmana mogu biti različiti ovisno o vrsti i okolnostima angažmana ili subjekta. Različite odredbe relevantnih etičkih zahtjeva mogu se primjenjivati samo na pojedinačne profesionalne računovođe, kao što je pregledatelj kvalitete angažmana, a ne na samo društvo.

- A13. Relevantni etički zahtjevi mogu uključivati posebne zahtjeve neovisnosti koji bi se primjenjivali na pojedinačne profesionalne računovođe, kao što je pregledatelj kvalitete angažmana. Relevantni etički zahtjevi mogu uključivati i odredbe kojima se rješavaju prijetnje neovisnosti koje stvara duga povezanost s revizijskim klijentom ili klijentom angažmana za izražavanje uvjerenja. Primjena svih takvih odredaba koje se odnose na dugu povezanost razlikuje se od zahtijevanog razdoblja mirovanja u skladu s točkom 19 iako ih je možda potrebno uzeti u obzir kod primjene tih odredbi.

Prijetnje objektivnosti pregledatelja kvalitete angažmana

- A14. Prijetnje objektivnosti pregledatelja kvalitete angažmana mogu se stvoriti širokim rasponom činjenica i okolnosti. Na primjer:

- prijetnja samopregleda može se stvoriti kad je pregledatelj kvalitete angažmana prethodno bio uključen u značajne prosudbe angažiranog tima, posebno kao angažirani ili drugi član angažiranog tima;
- prijetnja zblíženosti ili osobnog interesa može nastati kad je pregledatelj kvalitete angažmana član uže ili najuže obitelji angažiranog partnera ili drugog člana angažiranog tima ili kroz bliske osobne odnose s članovima angažiranog tima;
- prijetnja zastrašivanja može se stvoriti kad se izvrši stvarni ili percipirani pritisak na pregledatelja kvalitete angažmana (npr. kad je angažirani partner agresivan ili dominantan pojedinac ili ako pregledatelj kvalitete angažmana ima liniju izvještavanja prema angažiranom partneru).

- A15. Relevantni etički zahtjevi mogu uključivati zahtjeve i smjernice za utvrđivanje, ocjenjivanje i rješavanje prijetnji objektivnosti. Na primjer, Kodeks IESBA-e sadrži posebne smjernice, uključujući primjere:

- okolnosti u kojima se prijetnje objektivnosti mogu stvoriti kad se profesionalni računovođa imenuje za pregledatelja kvalitete angažmana;
- čimbenika koji su relevantni za ocjenu razine takvih prijetnji;
- mjera, uključujući zaštitne mjere, koje bi mogle razriješiti takve prijetnje.

Zakon ili regulativa relevantna za prihvatljivost pregledatelja kvalitete angažmana (Vidjeti točku: 18(c))

- A16. Zakonom ili regulativom mogu se propisati dodatni zahtjevi u pogledu prihvatljivosti pregledatelja kvalitete angažmana. Na primjer, u nekim

jurisdikcijama pregledavatelj kvalitete angažmana možda će morati imati određene kvalifikacije ili imati licencu kako bi mogao obaviti pregled kvalitete angažmana.

Razdoblje mirovanja za pojedinca nakon što je prethodno djelovao kao angažirani partner (Vidjeti točku: 19)

A17. U ponavljajućim angažmanima pitanja o kojima se donose značajne prosudbe često ne variraju. Stoga značajne prosudbe donesene u prethodnim razdobljima mogu i dalje utjecati na prosudbe angažiranog tima u sljedećim razdobljima. Na sposobnost pregledavatelja kvalitete angažmana da obavi objektivno ocjenjivanje značajnih prosudba stoga utječe činjenica je li kao pojedinac prethodno bio uključen u te prosudbe kao angažirani partner. U takvim okolnostima važno je uspostaviti odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se prijetnje objektivnosti, posebno prijetnje samopregleda, dovele na prihvatljivu razinu. U skladu s tim, ovaj MSUK zahtijeva od društva uspostavljanje politika ili postupaka kojima se određuje razdoblje mirovanja tijekom kojeg angažirani partner ne može biti imenovan za pregledavatelja kvalitete angažmana.

A18. Politike ili postupci društva mogu uređivati pitanje je li razdoblje mirovanja primjereno za pojedinca koji nije angažirani partner prije nego što postane prihvatljiv za imenovanje pregledavateljem kvalitete angažmana na tom angažmanu. U tom pogledu društvo može razmotriti vrstu uloge tog pojedinca i prethodnu uključenost u značajne prosudbe u angažmanu. Na primjer, društvo može utvrditi da angažirani partner odgovoran za obavljanje revizijskih postupaka na financijskim informacijama komponente u angažmanu revizije grupe možda nije prihvatljiv za imenovanje za pregledavatelja kvalitete angažmana grupe zbog sudjelovanja tog revizijskog partnera u značajnim prosudbama koje utječu na angažman revizije grupe.

Okolnosti u kojima pregledavatelj kvalitete angažmana koristi pomoćnike (Vidjeti točke: 20 - 21)

A19. U određenim okolnostima može biti primjereno da pregledavatelju kvalitete angažmana pomaže pojedinac ili tim pojedinaca s relevantnim stručnim znanjem. Na primjer, visokospecijalizirano znanje, vještine ili stručno znanje mogu biti korisni za razumijevanje određenih transakcija koje subjekt poduzima kako bi to znanje pomoglo pregledavatelju kvalitete angažmana u ocjenjivanju značajnih prosudbi angažiranog tima koje su povezane s tim transakcijama.

A20. Smjernice iz točke A14 mogu biti korisne društvu pri uspostavljanju politika ili postupaka kojima se rješavaju prijetnje objektivnosti pojedinaca koji pomažu pregledavatelju kvalitete angažmana.

A21. Kad pregledavatelju kvalitete angažmana pomaže pojedinac izvan društva, odgovornosti pomoćnika, uključujući one povezane s ispunjavanjem relevantnih etičkih zahtjeva, mogu se utvrditi u ugovoru ili drugom sporazumu između društva i pomoćnika.

A22. Politike ili postupci društva mogu uključivati odgovornosti pregledatelja kvalitete angažmana da:

- razmotri razumiju li pomoćnici svoje upute i obavljaju li se poslovi u skladu s planiranim pristupom pregledu kvalitete angažmana;
- razriješi pitanja koja su postavili pomoćnici, uzimajući u obzir značajnost pitanja i primjereno modificirajući planirani pristup.

Umanjenje prihvatljivosti pregledatelja kvalitete angažmana za obavljanje pregleda kvalitete angažmana (Vidjeti točke: 22–23)

A23. Čimbenici koji mogu biti relevantni za društvo pri razmatranju je li prihvatljivost pregledatelja kvalitete angažmana za obavljanje pregleda kvalitete angažmana umanjena uključuju:

- jesu li promjene u okolnostima angažmana dovele do toga da pregledatelj kvalitete angažmana više nema primjerene kompetencije i sposobnosti za obavljanje pregleda;
- jesu li promjene u drugim odgovornostima pregledatelja kvalitete angažmana pokazale da pojedinac više nema dovoljno vremena za obavljanje pregleda;
- obavijest pregledatelja kvalitete angažmana u skladu s točkom 23.

A24. U okolnostima u kojima je prihvatljivost pregledatelja kvalitete angažmana za obavljanje pregleda kvalitete angažmana umanjena, politikama ili postupcima društva može se utvrditi postupak kojim se identificiraju alternativni prihvatljivi pojedinci. Politike ili postupci društva također se mogu odnositi na odgovornost pojedinca imenovanog kao zamjena pregledatelja kvalitete angažmana za obavljanje postupaka koji su dovoljni za ispunjavanje zahtjeva ovog MSUK-a u pogledu obavljanja pregleda kvalitete angažmana. Takve politike ili postupci mogu dodatno adresirati potrebu za konzultiranjem u takvim okolnostima.

Obavljanje pregleda kvalitete angažmana (Vidjeti točke: 24-27)

Odgovornosti angažiranog partnera u vezi s pregledom kvalitete angažmana (Vidjeti točku: 24(b))

A25. MRevS 220 (izmijenjen)⁹ uspostavlja zahtjeve za angažiranog partnera u revizijskim angažmanima za koje je potreban pregled kvalitete angažmana, uključujući:

- utvrđivanje da je imenovan pregledatelj kvalitete angažmana;
- suradnju s pregledateljem kvalitete angažmana i informiranje drugih članova angažiranog tima o njihovoj odgovornosti za to;

---

⁹ Međunarodni revizijski standard (MRevS) 220 (izmijenjen), *Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja*, točka 36.

- raspravljanje o važnim pitanjima i značajnim prosudbama koje su se pojavile tijekom revizijskog angažmana, uključujući one utvrđene tijekom pregleda kvalitete angažmana, s pregledavateljem kvalitete angažmana;
- nedatiranje revizorovog izvješća do potpunog dovršetka pregleda kvalitete angažmana.

A26. MSIU 3000 (izmijenjen)¹⁰ također utvrđuje zahtjeve za angažiranog partnera u vezi s pregledom kvalitete angažmana.

Rasprave između pregledavatelja kvalitete angažmana i angažiranog tima (Vidjeti točku: 24(c))

A27. Česta komunikacija između angažiranog tima i pregledavatelja kvalitete angažmana tijekom cijelog angažmana može pomoći u omogućavanju učinkovitog i pravodobnog pregleda kvalitete angažmana. Međutim, prijetnja objektivnosti pregledavatelja kvalitete angažmana može se stvoriti ovisno o vremenskom rasporedu i opsegu rasprava s angažiranim timom o značajnoj prosudbi. U politikama ili postupcima društva mogu se utvrditi mjere koje treba poduzeti pregledavatelj kvalitete angažmana ili angažirani tim kako bi se izbjegle situacije u kojima pregledavatelj kvalitete angažmana donosi ili se može percipirati da donosi odluke u ime angažiranog tima. Na primjer, u tim okolnostima društvo može zahtijevati konzultaciju o tako značajnim prosudbama s drugim relevantnim osobljem u skladu s politikama ili postupcima društva koji se odnose na konzultacije.

Postupci koje obavlja pregledavatelj kvalitete angažmana (Vidjeti točke: 25–27)

A28. U politikama ili postupcima društva mogu se odrediti vrsta, vremenski raspored i opseg postupaka koje obavlja pregledavatelj kvalitete angažmana te se također može naglasiti važnost pregledavatelja kvalitete angažmana koji koristi stručnu prosudbu pri obavljanju pregleda.

A29. Vremenski raspored postupaka koje obavlja pregledavatelj kvalitete angažmana može ovisiti o vrsti i okolnostima angažmana ili subjekta, uključujući vrstu pitanja koje podliježe pregledu. Pravovremenim pregledom dokumentacije o angažmanu od strane pregledavatelja kvalitete angažmana tijekom svih faza angažmana (npr. planiranje, obavljanje i izvješćivanje) omogućuje se brzo rješavanje pitanja uz suglasnost pregledavatelja kvalitete angažmana, na datum ili prije datuma izvješća o angažmanu. Na primjer, pregledavatelj kvalitete angažmana može obaviti postupke u vezi s cjelokupnom strategijom i planom angažmana po završetku faze planiranja. Pravodobno obavljanje pregleda kvalitete angažmana također može osigurati korištenje profesionalne prosudbe i, ako je primjenjivo na vrstu angažmana, profesionalnog skepticizma, od strane angažiranog tima u planiranju i obavljanju angažmana.

¹⁰ Međunarodni standard za angažmane za izražavanje uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjen), *Angažmani za izražavanje uvjerenja osim revizija ili uvida u povijesne financijske informacije*, točka 36.

A30. Vrsta i opseg postupaka pregledavatelja kvalitete angažmana za određeni angažman mogu ovisiti, među ostalim čimbenicima, o:

- razlozima za procjene rizika kvalitete¹¹, na primjer, angažmani koji se obavljaju za subjekte u industrijama u nastajanju ili sa složenim transakcijama;
- utvrđenim nedostacima i korektivnim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka povezanih s procesom monitoringa i otklanjanja nedostataka u društvu te o svim povezanim smjernicama koje je izdalo društvo, a koje mogu ukazivati na područja u kojima pregledavatelj kvalitete angažmana treba provesti opsežnije postupke;
- složenosti angažmana;
- vrsti i veličini subjekta, uključujući i o tome je li subjekt uvršten na uređeno tržište;
- nalazima koji su relevantni za angažman, kao što su rezultati nadzora koje je vanjsko nadzorno tijelo provelo u prethodnom razdoblju ili o drugim zabrinutostima u pogledu kvalitete rada angažiranog tima;
- informacijama dobivenim prihvaćanjem i nastavljanjem odnosa s klijentima i određenim angažmanima društva;
- kod angažmana za izražavanje uvjerenja, identifikaciji i procjeni angažiranog tima i reakcijama na rizike značajnih pogrešnih prikazivanja u angažmanu;
- tome jesu li članovi angažiranog tima surađivali s pregledavateljem kvalitete angažmana. Politike ili postupci društva mogu uređivati mjere koje pregledavatelj kvalitete angažmana poduzima u okolnostima kad angažirani tim nije surađivao s pregledavateljem kvalitete angažmana, na primjer, obavještavanjem nadležnog pojedinca u društvu kako bi se mogle poduzeti primjerene mjere za rješavanje tog problema.

A31. Vrsta, vremenski raspored i opseg postupaka pregledavatelja kvalitete angažmana možda će se morati promijeniti na temelju okolnosti na koje se naišlo pri obavljanju pregleda kvalitete angažmana.

Razmatranja u reviziji grupe

A32. Obavljanje pregleda kvalitete angažmana za reviziju financijskih izvještaja grupe može uključivati dodatna razmatranja za pojedinca imenovanog za pregledavatelja kvalitete angažmana za reviziju grupe, ovisno o veličini i složenosti grupe. U točki 21(a) zahtijeva se da politike ili postupci društva obvezuju pregledavatelja kvalitete angažmana da preuzme ukupnu odgovornost za obavljanje pregleda kvalitete angažmana. Pritom će za veće i složenije revizije grupa pregledavatelj kvalitete angažmana u grupi možda morati raspravljati o važnim pitanjima i

---

¹¹ MSUK 1, točka A49.

značajnim prosudbama s ključnim članovima angažiranog tima koji nisu angažirani tim za grupu (npr. s onima koji su odgovorni za obavljanje revizijskih postupaka na financijskim informacijama komponente). U tim okolnostima pregledavatelju kvalitete angažmana mogu pomagati pojedinci u skladu s točkom 20. Smjernice iz točke A22 mogu biti korisne kad pregledavatelj kvalitete angažmana za reviziju grupe koristi pomoćnike.

- A33. U nekim slučajevima može se imenovati pregledavatelj kvalitete angažmana za reviziju subjekta ili poslovne jedinice koja je dio grupe, na primjer, ako je takva revizija propisana zakonom, regulativom ili se obavlja iz drugih razloga. U tim okolnostima komunikacija između pregledavatelja kvalitete angažmana za reviziju grupe i pregledavatelja kvalitete angažmana za reviziju tog subjekta ili poslovne jedinice može pomoći pregledavatelju kvalitete angažmana za grupu u ispunjavanju odgovornosti u skladu s točkom 21(a). Na primjer, to može biti slučaj kad je subjekt ili poslovna jedinica identificirana kao komponenta za potrebe revizije grupe, a na razini komponente donesene su značajne prosudbe povezane s revizijom grupe.

Informacije koje su komunicirali angažirani tim i društvo (Vidjeti točku: 25(a))

- A34. Razumijevanje informacija koje su komunicirali angažirani tim i društvo u skladu s točkom 25(a) može pomoći pregledavatelju kvalitete angažmana u razumijevanju značajnih prosudbi koje se mogu očekivati za angažman. Takvo razumijevanje također može pregledavatelju kvalitete angažmana pružiti osnovu za rasprave s angažiranim timom o značajnim pitanjima i značajnim prosudbama u planiranju, obavljanju i izvješćivanju o angažmanu. Na primjer, nedostatak koji je utvrdilo društvo može se odnositi na značajne prosudbe drugih angažiranih timova za određene računovodstvene procjene za određenu gospodarsku granu. Kad je to slučaj, takve informacije mogu biti relevantne za značajne prosudbe donesene u angažmanu u vezi s tim računovodstvenim procjenama te stoga mogu pregledavatelju kvalitete angažmana pružiti osnovu za rasprave s angažiranim timom u skladu s točkom 25(b).

Značajna pitanja i značajne prosudbe (Vidjeti točke: 25(b)–25(c))

- A35. Za revizije financijskih izvještaja MRevS 220 (izmijenjen)¹² zahtijeva od angažiranog partnera pregledavanje revizijske dokumentaciju koja se odnosi na značajna pitanja¹³ i značajne prosudbe, uključujući one koje se odnose na složena ili sporna pitanja utvrđena tijekom angažmana, te donesene zaključke.
- A36. Za revizije financijskih izvještaja MRevS 220 (izmijenjen)¹⁴ pruža primjere značajnih prosudbi koje angažirani partner može donijeti u vezi s cjelokupnom revizijskom strategijom i planom revizije za poduzimanje angažmana, obavljanjem angažmana i općim zaključcima koje je donio angažirani tim.

---

¹² MRevS 220 (izmijenjen), točka 31.

¹³ MRevS 230, *Revizijska dokumentacija*, točka 8(c)

¹⁴ MRevS 220 (izmijenjen), točka A92.

- A37. Kad je riječ o angažmanima koji nisu revizije financijskih izvještaja, značajne prosudbe angažiranog tima mogu ovisiti o vrsti i okolnostima angažmana ili subjekta. Na primjer, u angažmanu za izražavanje uvjerenja obavljenom u skladu s MSIU-om 3000 (izmijenjen), angažirani tim utvrđuje primjerenost kriterija koji će se primjenjivati u pripremi informacija o predmetu i to utvrđivanje može uključivati ili zahtijevati značajnu prosudbu.
- A38. Pri obavljanju pregleda kvalitete angažmana pregledatelj kvalitete angažmana može postati svjestan drugih područja u kojima bi se očekivalo da će angažirani tim donijeti značajne prosudbe za koje bi mogle biti potrebne dodatne informacije o obavljenim postupcima angažiranog tima ili o osnovi za donesene zaključke. U tim okolnostima razgovori s pregledateljem kvalitete angažmana mogu dovesti do toga da angažirani tim zaključi da je potrebno provesti dodatne postupke.
- A39. Informacije dobivene u skladu s točkama 25(a) i 25(b) te pregled odabrane dokumentacije o angažmanu pomažu pregledatelju kvalitete angažmana u ocjenjivanju osnove angažiranog tima za donošenje značajnih prosudbi. Ostala razmatranja koja mogu biti relevantna za ocjenjivanje od strane pregledatelja kvalitete angažmana uključuju, na primjer:
- ostajanje na oprezu u odnosu na promjene u vrsti i okolnostima angažmana ili subjekta koje mogu dovesti do promjena u značajnim prosudbama angažiranog tima;
  - primjenu nepristranog gledišta u ocjenjivanju odgovora angažiranog tima;
  - praćenje nedosljednosti utvrđenih u pregledu dokumentacije o angažmanu ili nedosljednih odgovora angažiranog tima na pitanja koja se odnose na značajne prosudbe.
- A40. U pravilima ili postupcima društva može se navesti dokumentacija o angažmanu koju treba pregledati pregledatelj kvalitete angažmana. Osim toga, takve politike ili postupci mogu ukazivati na to da pregledatelj kvalitete angažmana koristi profesionalnu prosudbu pri odabiru dodatne dokumentacije o angažmanu koju treba pregledati u vezi sa značajnim prosudbama koje je donio angažirani tim.
- A41. Rasprave o značajnim prosudbama s angažiranim partnerom i, ako je primjenjivo, drugim članovima angažiranog tima, zajedno s dokumentacijom angažiranog tima, mogu pomoći pregledatelju kvalitete angažmana u ocjeni profesionalnog skepticizma, ako je primjenjivo na angažman, koji je angažirani tim koristio u vezi s tim značajnim prosudbama.
- A42. Za revizije financijskih izvještaja, MRevS 220 (izmijenjen)¹⁵ daje primjere prepreka u ostvarivanju profesionalnog skepticizma na razini angažmana, nesvjesne pristranosti revizora koje mogu ometati korištenje profesionalnog

---

¹⁵ MRevS 220 (izmijenjen), točke: A34-A36.

skepticizma i moguće mjere koje angažirani tim može poduzeti kako bi ublažio prepreke u ostvarivanju profesionalnog skepticizma na razini angažmana.

- A43. Za revizije financijskih izvještaja zahtjevi i relevantni materijali za primjenu u MRevS-u 315 (izmijenjen 2019.),¹⁶ MRevS-u 540 (izmijenjen)¹⁷ i drugim MRevS-ovima također navode primjere područja u reviziji u kojima revizor koristi profesionalni skepticizam ili primjere gdje primjerena dokumentacija može pomoći u pružanju dokaza o tome kako je revizor koristio profesionalni skepticizam. Takve smjernice također mogu pomoći pregledavatelju kvalitete angažmana u ocjenjivanju profesionalnog skepticizma korištenog od strane angažiranog tima.

Jesu li ispunjeni relevantni etički zahtjevi koji se odnose na neovisnost (Vidjeti točku: 25(d))

- A44. MRevS 220 (izmijenjen)¹⁸ zahtijeva od angažiranog partnera, prije datiranja revizorovog izvješća, preuzimanje odgovornosti za utvrđivanje jesu li ispunjeni relevantni etički zahtjevi, uključujući one koji se odnose na neovisnost.

Je li obavljena konzultacija o složenim ili spornim pitanjima ili pitanjima koja uključuju razlike u mišljenjima (Vidjeti točku: 25(e))

- A45. MSUK 1¹⁹ uređuje konzultiranje o složenim ili spornim pitanjima i razlikama u mišljenjima unutar angažiranog tima ili između angažiranog tima i pregledavatelja kvalitete angažmana ili pojedinaca koji obavljaju aktivnosti u sustavu upravljanja kvalitetom u društvu.

Dostatno i primjereno sudjelovanje angažiranog partnera u angažmanu (Vidjeti točku: 25(f))

- A46. MRevS 220 (izmijenjen)²⁰ zahtijeva od angažiranog partnera da prije datiranja revizorovog izvješća utvrdi da je sudjelovanje partnera za angažman bilo dostatno i primjereno tijekom cijelog revizijskog angažmana tako da angažirani partner ima osnovu za utvrđivanje da su donesene značajne prosudbe i doneseni zaključci primjereni s obzirom na vrstu i okolnosti angažmana. MRevS 220 (izmijenjen)²¹ također ukazuje na to da se dokumentacija o sudjelovanju angažiranog partnera može ostvariti na različite načine. Razgovori s angažiranim timom i pregled takve dokumentacije o angažmanu mogu pomoći pregledavatelju kvalitete angažmana u ocjeni osnove za utvrđivanje od strane

---

¹⁶ MRevS 315 (izmijenjen 2019.), *Identificiranje i procjena rizika značajnih pogrešnih prikazivanja*, točka A238.

¹⁷ MRevS 540 (izmijenjen), *Revizija računovodstvenih procjena i povezanih objavljivanja*, točka A11.

¹⁸ MRevS 220 (izmijenjen), točka 21.

¹⁹ MSUK 1, točke 31(d), 31(e) i A79-A82.

²⁰ MRevS 220 (izmijenjen), točka 40(a).

²¹ MRevS 220 (izmijenjen), točka A118.

angažiranog partnera o tome da je sudjelovanje angažiranog partnera bilo dostatno i primjereno.

Pregled financijskih izvještaja i izvješća o angažmanu (Vidjeti točku: 25.(g))

A47. Kod revizija financijskih izvještaja, pregled financijskih izvještaja i pripadajućeg revizorovog izvješća koji obavlja pregledavatelj kvalitete angažmana mogu uključivati razmatranje jesu li prezentacija i objavljivanje pitanja povezanih sa značajnim prosudbama angažiranog tima u skladu s razumijevanjem tih pitanja koje ima pregledavatelj kvalitete angažmana na temelju pregleda odabrane dokumentacije o angažmanu i razgovora s angažiranim timom. Pri pregledu financijskih izvještaja pregledavatelj kvalitete angažmana može postati svjestan i drugih područja u kojima bi se očekivalo da će angažirani tim donijeti značajne prosudbe za koje bi mogle biti potrebne dodatne informacije o postupcima ili zaključcima angažiranog tima. Smjernice u ovoj točki primjenjuju se i na pregled angažmana za uvid i na povezano izvješće o angažmanu.

A48. Kod drugih angažmana za izražavanje uvjerenja ili za povezane usluge, pregled izvješća o angažmanu i, ako je primjenjivo, informacija o predmetnom pitanju koji obavlja pregledavatelj kvalitete angažmana može uključivati razmatranja slična onima opisanima u točki A47 (npr. je li prezentacija ili opis pitanja koja se odnose na značajne prosudbe angažiranog tima u skladu s razumijevanjem pregledavatelja kvalitete angažmana stečenog na temelju postupaka provedenih u vezi s pregledom).

Neriješena pitanja pregledavatelja kvalitete angažmana (Vidjeti točku: 26)

A49. U politikama ili postupcima društva može se navesti pojedinac/pojedinci u društvu koje treba obavijestiti ako pregledavatelj kvalitete angažmana ima neriješena pitanja koja upućuju na to da značajne prosudbe koje je donio tim za angažman ili zaključci doneseni u njemu nisu primjereni. Takav pojedinac/pojedinci mogu uključivati pojedinca kojemu je dodijeljena odgovornost za imenovanje pregledavatelja kvalitete angažmana. Kad je riječ o takvim neriješenim pitanjima, politike ili postupci društva također mogu zahtijevati konzultiranje unutar ili izvan društva (npr. s profesionalnim ili regulatornim tijelom).

Dokumentacija (Vidjeti točke: 28–30)

A50. Točke od 57 do 60 MSUK-a 1 odnose se na dokumentaciju društva o njegovom sustavu upravljanja kvalitetom. Stoga pregled kvalitete angažmana koji se obavlja u skladu s ovim MSUK-om podliježe zahtjevima dokumentiranja u MSUK-u 1.

A51. Oblik, sadržaj i opseg dokumentacije pregleda kvalitete angažmana mogu ovisiti o čimbenicima kao što su:

- vrsta i složenost angažmana;
- vrsta subjekta;

- vrsta i složenost pitanja koja podliježu pregledu kvalitete angažmana;
- opseg pregledane dokumentacije o angažmanu.

A52. Obavljanje i obavijest o završetku pregleda kvalitete angažmana mogu se dokumentirati na više načina. Na primjer, pregledavatelj kvalitete angažmana može elektronički dokumentirati pregled dokumentacije o angažmanu u IT aplikaciji za obavljanje angažmana. Alternativno, pregledavatelj kvalitete angažmana može dokumentirati pregled putem memoranduma. Postupci pregledavatelja kvalitete angažmana mogu se dokumentirati i na druge načine, na primjer, u zapisniku rasprava angažiranog tima u kojima je bio prisutan pregledavatelj kvalitete angažmana.

A53. U točki 24(b) zahtijeva se da politike ili postupci društva onemogućuju angažiranom partneru datiranje izvješća o angažmanu do završetka pregleda kvalitete angažmana, što uključuje rješavanje pitanja koja je postavio pregledavatelj kvalitete angažmana. Pod uvjetom da su ispunjeni svi zahtjevi u pogledu obavljanja pregleda kvalitete angažmana, dokumentacija pregleda može se dovršiti nakon datuma izvješća o angažmanu, ali prije sastavljanja završnog spisa angažmana. Međutim, u politikama ili postupcima društva može se odrediti da se dokumentacija pregleda kvalitete angažmana mora dovršiti na datum ili prije datuma izvješća o angažmanu.

Ovaj Međunarodni standard upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, *Pregledi kvalitete angažmana*, koji je izdan od International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) i objavljen od International Federation of Accountants (IFAC) u prosincu 2020., na engleskom jeziku, na hrvatski jezik je prevela Hrvatska revizorska komora u kolovozu 2022. i objavljuje se uz dopuštenje IFAC-a. Postupak prijevoda Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, *Pregledi kvalitete angažmana*, razmotrio je IFAC i prijevod je obavljen u skladu s pravilima sadržanim u "Policy Statement - Policy for Translating Publications of the International Federation of Accountants". Odobreni tekst Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, *Pregledi kvalitete angažmana*, je onaj kojeg je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne preuzima nikakvu odgovornost za ispravnost i potpunost prijevoda, niti za postupke koji bi mogli proizaći iz toga.

Tekst na engleskom jeziku Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, *Pregledi kvalitete angažmana* © 2020. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na hrvatskom jeziku Međunarodnog standarda upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, *Pregledi kvalitete angažmana* © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: International Standard on Quality Management (ISQM) 2, *Engagement Quality Reviews*, 2020 Edition.